

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcov **1/ M. V.** a **2/ M. V.**, oboch bývajúcich v Š.Š., proti žalovanému **M. R.**, bývajúcemu v Š.Š., zastúpenému Mgr. Róbertom Čibrikom, advokátom so sídlom v Š., Hlavná č. 14, **o určenie neplatnosti zmluvy**, vedenej na Okresnom súde Galanta pod sp. zn. 26 C 287/2010, o dovolaní žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Trnave z 31. januára 2012, sp. zn. 10 Co 78/2011, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Trnave z 31. januára 2012, sp. zn. 10 Co 78/2011 **z r u š u j e** a vec mu vracia na ďalšie konanie.

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Galanta rozsudkom z 18. januára 2011, č. k. 26 C 287/2010-68 zamietol žalobu, ktorou sa žalobcovia domáhali proti žalovanému určenia neplatnosti zmluvy o zabezpečení záväzku prevodom práva k nehnuteľnostiam z 23. októbra 2007, na základe ktorej bol ako fiduciárny vlastník nehnuteľností, nachádzajúcich sa v katastrálnom území Š., zapísaných na LV č. X., vedeného Správou katastra Šaľa, zapísaný žalovaný (ďalej len „zmluva o zabezpečení záväzku prevodom práva k nehnuteľnostiam“ a „nehnuteľnosti“). Žalobcov zaviazal k povinnosti spoločne a nerozdielne nahradiť žalovanému trovy konania vo výške 251,36 eur do troch dní k rukám jeho právneho zástupcu. Právne svoje rozhodnutie vo veci samej odôvodnil § 553 ods. 1 a 2 a § 657 Občianskeho zákonníka v znení účinnom k 23. októbru 2007. Na základe vykonaného dokazovania dospel k záveru, že medzi účastníkmi bola platne uzavretá zmluva o pôžičke 23. októbra 2007, predmetom ktorej bolo odovzdanie 2 700 000,- Sk žalovaným ako veriteľom žalobcom ako dlžníkom, ktorá skutočnosť vyplývala z čl. I zmluvy o zabezpečení záväzku prevodom práva k nehnuteľnostiam, ktorú žalobcovia podpísali a ktorých podpisy na tejto zmluve boli úradne overené. Pokiaľ žalobcovia v rozpore s obsahom zmluvy o zabezpečení záväzku prevodom

práva k nehnuteľnostiam v čl. I (že im ako dlžníkom žalovaný ako veriteľ poskytol 2 700 000,- Sk) tvrdili iné (že žiadne peniaze od žalovaného nedostali), tvrdenú skutočnosť v konaní nepreukázali. Okresný súd mal tiež preukázané, že na zabezpečenie pohľadávky žalovaného zo zmluvy o pôžičke bola 23. októbra 2007 zároveň platne uzatvorená aj zmluva o zabezpečení záväzku prevodom práva k nehnuteľnostiam, na základe ktorej bol 16. novembra 2007 Správou katastra Šaľa povolený vklad vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam do katastra nehnuteľností v prospech žalovaného. O náhrade trov konania súd prvého stupňa rozhodol podľa zásady úspechu v zmysle § 142 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O.s.p.“).

Krajský súd v Trnave na odvolanie žalobcov rozsudkom z 31. januára 2012, sp. zn. 10 Co 78/2011 rozsudok súdu prvého stupňa zmenil tak, že určil neplatnosť zmluvy o zabezpečení záväzku prevodom práva k nehnuteľnostiam. Žalovaného zaviazal k povinnosti zaplatiť žalobcom spoločne a nerozdielne k rukám ich advokáta náhradu trov konania v sume 777,37 eur do troch dní. Po zopakovaní dokazovania oboznámením sa so zmluvou o zabezpečení záväzku prevodom práva k nehnuteľnostiam a vyjadrení sa právnych zástupcov účastníkov k možnému použitiu ustanovenia právneho predpisu, ktoré pri doterajšom rozhodovaní veci nebolo použité a bolo pre rozhodnutie veci podľa názoru odvolacieho súdu rozhodujúce, odvolací súd vec posúdil podľa § 553 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka v znení účinnom do 31. decembra 2007 a podľa § 553c ods. 2 a § 879j Občianskeho zákonníka v znení účinnom od 1. januára 2008. Dospel pritom k záveru, že zmluva o zabezpečení záväzku prevodom práva k nehnuteľnostiam je absolútne neplatným právnym úkonom z dôvodu, že odporovala kategorickému zákazu vyjadrenému v § 553c ods. 2 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého dohody, ktorých obsahom alebo účelom je uspokojenie veriteľa tým, že si natrvalo ponechá prevedené právo, uzavreté pred splatnosťou zabezpečenej pohľadávky, sú neplatné. Podľa názoru odvolacieho súdu išlo v preskúmvanej veci o takýto prípad, pretože podľa dohody o splatnosti úveru v zmluve o zabezpečení záväzku prevodom práva k nehnuteľnostiam, malo dôjsť k splateniu úveru formou splátok najneskôr 25. októbra 2010 a podstatou dojednania bolo, že ak nebude záväzok splnený, nadobudne žalovaný vlastnícke právo k nehnuteľnostiam natrvalo. Hoci ustanovenie § 553c ods. 2 Občianskeho zákonníka aplikované na danú vec nadobudlo účinnosť až po uzavretí zmluvy o zabezpečení záväzku prevodom práva k nehnuteľnostiam, odvolací súd bol toho názoru, že toto ustanovenie je možné na vec aplikovať vzhľadom na prechodné ustanovenie § 879j Občianskeho zákonníka, podľa ktorého sa ustanoveniami tohto zákona spravujú aj právne

vzťahy vzniknuté pred 1. januárom 2008. Vznik týchto právnych vzťahov, ako aj nároky z nich vzniknuté pred 1. januárom 2008 sa však posudzujú podľa doterajších predpisov. Pretože v danej veci mal účinok trvalosti prevodu práva nastať v prípade, že pohľadávka nebude splatená do 25. októbra 2010, teda až v období po nadobudnutí účinnosti § 553c ods. 2 a § 879j Občianskeho zákonníka, t. j. po 1. januári 2008, odvolací súd uzavrel, že takéto dojednanie svojim účelom a obsahom odporuje právnej úprave. Vzhľadom na uvedené bolo podľa názoru odvolacieho súdu nadbytočným zaoberať sa poskytnutím pôžičky žalobcom žalovaným, na zabezpečenie ktorej mala zmluva o zabezpečení záväzku prevodom práva k nehnuteľnostiam slúžiť. K otázke naliehavého právneho záujmu na požadovanom určení odvolací súd s poukazom na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 31. júla 2009, sp. zn. 1 MCdo 1/2009 konštatoval len rozpornosť judikatúry týkajúcej sa preukazovania naliehavého právneho záujmu a potrebu byť tolerantnejší a naliehavý právny záujem vidieť i tam, kde by v zmysle starších záverov rozhodovacej praxe súdov a teórie občianskeho procesného práva byť nemusel. O náhrade trov konania rozhodol odvolací súd podľa zásady úspechu v zmysle § 224 ods. 1 a 2 a § 142 ods. 1 O.s.p.

Proti tomuto rozhodnutiu krajského súdu podal dovolanie žalovaný z dôvodu podľa § 241 ods. 2 písm. b/ a c/ O.s.p. Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky navrhol zrušiť rozhodnutie odvolacieho súdu a vec mu vrátiť na ďalšie konanie. Inú vadu konania, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p.) videl dovolateľ v postupe odvolacieho súdu, ktorý zmenil rozsudok súdu prvého stupňa z úplne iných dôvodov, na aké poukazovali žalobcovia v odvolaní proti rozsudku, čím podľa jeho názoru v rozpore s § 212 O.s.p. rozhodol nad rámec podaného odvolania. Žalovaný namietal aj nesprávne právne posúdenie veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.) v otázke naliehavého právneho záujmu na požadovanom určení neplatnosti zmluvy o zabezpečení záväzku prevodom práva k nehnuteľnostiam. Podľa názoru dovolateľa nesprávne právne posúdenie spočíva aj v určení neplatnosti zmluvy o zabezpečení záväzku prevodom práva k nehnuteľnostiam ako celku. Uviedol, že § 553c Občianskeho zákonníka možno aplikovať výlučne len na ustanovenie zmluvy o zabezpečení záväzku prevodom práva k nehnuteľnostiam, podľa ktorého sa žalovaný ako veriteľ stane definitívnym vlastníkom nehnuteľností v prípade, ak pohľadávka nebude uspokojená do 25. októbra 2010. Ostatné ustanovenia zmluvy o zabezpečení záväzku prevodom práva k nehnuteľnostiam sú podľa jeho názoru v súlade s platným právom s poukazom na znenie prechodného ustanovenia § 879j Občianskeho zákonníka a nie je žiadny právny dôvod vysloviť ich neplatnosť.

Aj po zmenách, ktoré v úprave zabezpečovacieho prevodu práva nastali po 1. januári 2008 je totiž zmluva o zabezpečení záväzku prevodom práva k nehnuteľnostiam legitímnym prostriedkom na zabezpečenie pohľadávok veriteľa, vrátane dojednania trvalého prenechania prevedeného práva, ak je dohodnuté po splatnosti pohľadávky.

Žalobcovia sa k dovolaniu nevyjadrili.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods.1 O.s.p.), po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.), zastúpený advokátom (§ 241 ods. 1 O.s.p.), proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť týmto opravným prostriedkom (§ 238 ods. 1 O.s.p.), bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 1 O.s.p.), preskúmal napadnutý rozsudok odvolacieho súdu v rozsahu podľa § 242 ods. 1 a 2 O.s.p. a dospel k záveru, že dovolanie je dôvodné.

Dovoláním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O.s.p.).

Podľa § 238 ods. 1 O.s.p., dovolanie je tiež prípustné proti rozsudku odvolacieho súdu, ktorým bol zmenený rozsudok súdu prvého stupňa vo veci samej. V danej veci ide o takéto rozhodnutie odvolacieho súdu, čím je daná prípustnosť dovolania.

Dovolací súd je podľa ustanovenia § 242 ods. 1 O.s.p. viazaný rozsahom dovolania i uplatnenými dovolacími dôvodmi. Obligatórne (§ 242 ods. 1 O.s.p.) sa zaoberá procesnými vadami uvedenými v § 237 O.s.p. a tiež inými vadami len vtedy, pokiaľ mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Dovolacie dôvody pritom neposudzuje len podľa toho, ako ich dovolateľ označil, ale podľa obsahu tohto opravného prostriedku.

Zákonné ustanovenie § 237 O.s.p. pripúšťa dovolanie proti každému rozhodnutiu (rozsudku alebo uzneseniu) odvolacieho súdu, ak konanie, v ktorom bolo vydané, je postihnuté niektorou zo závažných procesných väd vymenovaných v písmenách a/ až g/ tohto ustanovenia (ide tu o nedostatok právomoci súdu, spôsobilosti účastníka, prekážku veci právoplatne rozhodnutej alebo už prv začatého konania, ak sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, prípad odňatia možnosti účastníka konať pred súdom a prípad rozhodovania vylúčeným sudcom alebo nesprávne obsadeným súdom).

Dovolaateľ nenamietal, že by v konaní došlo k procesným vadám v zmysle § 237 písm. a/ až g/ O.s.p. V dovolacom konaní však vyšla najavo vada v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p.

Pod odňatím možnosti pred súdom konať (§ 237 písm. f/ O.s.p.) sa rozumie taký závadný procesný postup súdu, ktorým sa účastníkovi znemožní realizácia jeho procesných práv, priznaných mu v občianskom súdnom konaní za účelom ochrany jeho práv a právom chránených záujmov. Táto vada konania znamená porušenie základného práva účastníka súdneho konania na spravodlivý proces, ktoré právo zaručujú v podmienkach právneho poriadku Slovenskej republiky okrem zákonov aj čl. 46 a nasl. Ústavy Slovenskej republiky a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

O vadu, ktorá je z hľadiska § 237 písm. f/ O.s.p. významná, ide najmä vtedy, ak súd v konaní postupoval v rozpore so zákonom, prípadne ďalšími všeobecne záväznými právnymi predpismi, a týmto postupom odňal účastníkovi konania jeho procesné právo, ktoré mu právny poriadok priznáva.

V preskúmvanej veci súd prvého stupňa zamietol žalobu, keď na základe vykonaného dokazovania dospel k záveru, že medzi účastníkmi bola platne uzavretá zmluva o pôžičke a zmluva o zabezpečení záväzku prevodom práva k nehnuteľnostiam. Odvolací súd jeho rozhodnutie zmenil majúc za to, že zmluva o zabezpečení záväzku prevodom práva k nehnuteľnostiam je absolútne neplatným právnym úkonom, pretože obsahovala dojednanie, podstatou ktorého bolo trvalé nadobudnutie vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam žalovaným v prípade, ak nebude záväzok žalobcov splnený najneskôr do 25. októbra 2010.

Podľa názoru Najvyššieho súdu Slovenskej republiky odôvodnenie rozhodnutia odvolacieho súdu neobsahuje náležitosti rozhodnutia v zmysle § 157 ods. 2 O.s.p. V odôvodnení rozhodnutia, ktorým odvolací súd mení rozhodnutie súdu prvého stupňa, a teda ho v celom rozsahu nahrádza, musí odvolací súd uviesť, čoho sa domáha žalobca a z akých dôvodov, ako sa vo veci vyjadril žalovaný, stručne, jasne a výstižne musí vysvetliť, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, z ktorých dôkazov vychádzal a akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov riadil, prečo nevykonal ďalšie navrhované dôkazy a ako vec právne posúdil.

V preskúmvanej veci odvolací súd v odôvodnení rozhodnutia uviedol ako rozhodol

súd prvého stupňa, čoho sa domáhali odvolatelia a podľa akých právnych ustanovení posúdil absolútnu neplatnosť zmluvy o zabezpečení záväzku prevodom práva k nehnuteľnostiam s uvedením ich právnej interpretácie. V odôvodnení rozhodnutia tak chýba uvedenie, čoho sa domáhali žalobcovia a z akých dôvodov, ako sa vo veci vyjadril žalovaný, z akých dôkazov odvolací súd vychádzal, akými úvahami a riadil pri hodnotení dôkazov jednotlivo a v ich vzájomnej súvislosti, aké skutkové závery vyvodil z dôkazov a ktoré skutočnosti považoval za preukázané. Len na konkrétny a v odôvodnení uvedený zistený skutkový stav, z ktorého súd vychádza, môže súd aplikovať určité právne ustanovenie. Bez uvedenia vyššie uvedených náležitostí v odôvodnení rozhodnutia, dovolací súd nemôže posúdiť správnosť zaujatých právnych záverov odvolacím súdom. V danej veci tak bolo povinnosťou odvolacieho súdu vysporiadať sa so skutkovými závermi, napr. či došlo medzi účastníkmi k uzavretiu zmluvy o pôžičke (úvere), ak áno, aká bola poskytnutá peňažná suma, či táto suma bola splácaná, či a odkedy došlo k omeškaniu, či bola uzatvorená zmluva o zabezpečení záväzku prevodom práva k nehnuteľnostiam a čo bolo jej obsahom (či obsahom bola aj samotná zmluva o pôžičke, resp. úvere), či bol na jej základe ako vlastníak v katastri nehnuteľnosti zapísaný žalovaný a pod. Zvlášť, keď dôvod odvolania žalobcov spočíval v nesprávnych skutkových záveroch súdu prvého stupňa (odvolatelia namietali, že k uzavretiu zmluvy o pôžičke nedošlo, teda neexistoval žiaden záväzok, z ktorého dôvodu potom nemohla byť platnou zmluva o zabezpečení záväzku prevodom práva k nehnuteľnostiam, ktorá má akcesorickú povahu a môže existovať len popri hlavnom záväzku). Na základe uvedeného, ak súd dospeje k záveru, že nedošlo k uzavretiu zmluvy o pôžičke (úvere), najskôr z tohto dôvodu sa zaoberá platnosťou zmluvy o zabezpečení záväzku prevodom práva k nehnuteľnostiam (za predpokladu danosti naliehavého právneho záujmu na požadovanom určení) a až v prípade, ak dospeje k záveru, že k uzavretiu zmluvy o pôžičke (úvere) došlo, zaoberá sa neplatnosťou akcesorickej zmluvy z iných dôvodov. Najvyšší súd Slovenskej republiky ďalej poukazuje na to, že napriek vyššie uvedenému, v odôvodnení rozhodnutia odvolacieho súdu chýba odôvodnenie právneho záveru neplatnosti zmluvy o zabezpečení záväzku prevodom práva k nehnuteľnosti v celom rozsahu (nielen dohody, ktorej obsahom bolo trvalé prevedenie práva pred splatnosťou zabezpečenej pohľadávky) a tiež danosti naliehavého právneho záujmu na požadovanom určení v tejto preskúmvanej konkrétnej veci, teda v čom odvolací súd videl naliehavý právny záujem žalobcov na požadovanom určení a podľa akých právnych ustanovení ho posúdil (všeobecné konštatovanie odvolacieho súdu o tolerantnosti, resp. potrebe vidieť naliehavý právny záujem i tam, kde by byť nemusel, nie je presvedčivým odôvodnením vzťahujúcim sa na danú rozhodovanú vec).

Na základe vyššie uvedeného je rozhodnutie odvolacieho súdu nepreskúmateľné, keď neobsahuje náležitosti rozsudku v zmysle § 157 ods. 2 O.s.p. V odôvodnení rozhodnutia sa súd musí vysporiadať so všetkými rozhodujúcimi skutočnosťami a jeho myšlienkový postup musí byť v odôvodnení dostatočne vysvetlený nielen s poukazom na príslušné právne ustanovenia, podľa ktorých vec posúdil a prijaté právne závery, ale tiež s poukazom na výsledky vykonaného dokazovania a zistené rozhodujúce skutočnosti. Účelom odôvodnenia rozsudku je logicky, vnútorne kompaktné a neprotirečivo vysvetliť postup súdu a dôvody jeho rozhodnutia. Odôvodnenie rozhodnutia súdu musí byť zároveň aj dostatočným podkladom pre uskutočnenie prieskumu v dovolacom konaní. V prípade, že rozhodnutie nie je dostatočne skutkovo a právne odôvodnené, nie je z neho zrejmé, z akých skutkových záverov súd vychádzal, ktoré dôkazy mal za preukázané a ktoré nie, z ktorých výpovedí vychádzal, podľa akých právnych ustanovení vec posúdil a ako ich interpretoval, ide o procesne nesprávne rozhodnutie. Rozsudok, ktorý nemá náležitosti uvedené v § 157 ods. 2 O.s.p., je potom nepreskúmateľný a účastníkovi je takýmto rozhodnutím odňatá možnosť konať pred súdom, nakoľko nemá možnosť v dovolacom konaní náležite argumentovať.

Účelom odôvodnenia rozsudku je predovšetkým preukázať jeho správnosť a zároveň musí byť i prostriedkom kontroly správnosti postupu súdu pri vydávaní rozhodnutí súdu, t. j. musí byť preskúmateľné. V prejednáwanej veci nie je možné preskúmať správnosť postupu.

To, že právo na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia patrí medzi základné zásady spravodlivého súdneho procesu, jednoznačne vyplýva z ustálenej judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva. Hoci judikatúra tohto súdu nevyžaduje, aby na každý argument strany, aj na taký, ktorý je pre rozhodnutie bezvýznamný, bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia, ak však ide o argument, ktorý je pre rozhodnutie rozhodujúci, vyžaduje sa špecifická odpoveď práve na tento argument (Ruiz Torija c. Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č. 303-A, s. 12, § 29; Hiro Balani c. Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č. 303-B; Georgiadis c. Grécko z 29. mája 1997; Higgins c. Francúzsko z 19. februára 1998).

Rovnako sa Ústavný súd Slovenskej republiky vyjadril k povinnosti súdov riadne odôvodniť svoje rozhodnutie aj v náleze III. ÚS 119/03-30. Ústavný súd už vyslovil,

že súčasťou obsahu základného práva na spravodlivý proces je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpoveď na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu (IV. ÚS 115/03).

Dovolateľ v dovolaní namietal postup odvolacieho súdu, ktorý zmenil rozsudok súdu prvého stupňa z iných dôvodov, na aké poukazovali žalobcovia v dovolaní proti rozsudku.

Inou vadou konania, na ktorú musí dovolací súd prihliadať aj vtedy, ak nie je dovolaním namietaná, je procesná vada, ktorá na rozdiel od väd taxatívne vymenovaných v § 237 O.s.p. nezakladá zmätočnosť rozhodnutia. Jej dôsledkom je vecná nesprávnosť, ktorej základom je porušenie procesných ustanovení upravujúcich postup súdu v občianskom súdnom konaní. Dovolací súd sa vzhľadom na zákonnú povinnosť a tiež vzhľadom na obsah dovolania zaoberal i tým, či konanie odvolacieho súdu bolo postihnuté vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p.). Po preskúmaní dospel k záveru, že konanie odvolacieho súdu je takou (inou) vadou postihnuté.

Podľa § 205 ods. 2 O.s.p., odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len dôvodmi uvedenými v písm. a/ až f/ tohto ustanovenia. Podľa § 205 ods. 3 O.s.p., rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie. Podľa § 212 ods. 1 O.s.p., dovolací súd je rozsahom a dôvodmi odvolania viazaný. Podľa § 212 ods. 2 O.s.p., súd nie je viazaný rozsahom odvolania len v prípadoch taxatívne vymenovaných v písm. a/ až d/ tohto ustanovenia.

V preskúmvanej veci Najvyšší súd Slovenskej republiky zo spisu zistil, že proti rozsudku súdu prvého stupňa podali odvolanie žalobcovia, v ktorom namietali skutkové zistenia súdu prvého stupňa. Uviedli, že sa nikdy nestali dlžníkmi žalovaného a že so žalovaným neuzavreli zmluvu o pôžičke, ktorá bola poskytnutá inej osobe a táto osoba pôžičku aj splácala, z ktorého dôvodu (keď pôžička nebola poskytnutá im, ale inej osobe) zmluva o zabezpečení záväzku prevodom práva k nehnuteľnostiam nikdy nemohla nadobudnúť platnosť. Súdu prvého stupňa vytýkali, že dôkazné bremeno ohľadom preukázania (ne)odovzdania peňazí zo zmluvy o pôžičke preniesol na nich, hoci podľa ich názoru skutočnosť, že žalovaný im poskytol pôžičku, mal preukázať on sám. Ďalej súdu

prvého stupňa vytýkali, že za preukázané poskytnutie pôžičky stačilo ustanovenie čl. I zmluvy o zabezpečení záväzku prevodom práva k nehnuteľnostiam. Poukázali na potvrdenie, ktoré podľa ich názoru preukazuje, že im peniaze v čase uvádzanom žalovaným, nemohli byť žalovaným reálne odovzdané. Podaného odvolania sa právny zástupca žalobcov pridržoval v celom rozsahu aj na pojednávaní pred odvolacím súdom. Spornou skutočnosťou v predmetnej veci medzi účastníkmi konania tak bola skutočnosť, či došlo k odovzdaniu peňazí a uzatvoreniu zmluvy o pôžičke (úvere), ktorej záväzok mal byť zabezpečený zmluvou o zabezpečení záväzku prevodom práva k nehnuteľnostiam. Odvolací súd, nezaoberajúci sa dôvodmi odvolania, spočívajúcimi v nesprávnych skutkových zisteniach súdu prvého stupňa, ale otázkou právneho posúdenia zmluvy o zabezpečení záväzku prevodom práva k nehnuteľnostiam v zmysle § 553c ods. 2 Občianskeho zákonníka v spojení s § 879j Občianskeho zákonníka, zmenil rozsudok súdu prvého stupňa tak, že žalobe vyhovel z dôvodu absolútnej neplatnosti zmluvy o zabezpečení záväzku prevodom práva k nehnuteľnostiam bez vysporiadania sa so skutkovými závermi v prejednávanej veci.

Odvolací súd sa tak dôsledne neriadil § 212 ods. 1 O.s.p., podľa ktorého je viazaný dôvodmi vymedzenými v odvolaní, čo znamená, že na iné pochybenie súdu prvého stupňa, ktoré by inak mohlo byť zákonným dôvodom na podanie odvolania, odvolací súd pri svojom rozhodnutí o odvolaní prihliadnuť nemôže, aj keby takéto porušenie zistil. Odvolací súd môže pri svojom rozhodnutí prihliadať iba na dôvody odvolania, ktoré boli uvedené v odvolacej lehote (okrem tých, na ktoré prihliada z úradnej povinnosti). V preskúmvanej veci, ako už bolo vyššie uvedené, z odôvodnenia rozhodnutia odvolacieho súdu navyše vyplýva, že sa dôvodmi odvolania namietanými žalobcami vôbec nezaoberal.

So zreteľom na uvedený nesprávny postup odvolacieho súdu, dospel dovolací súd k záveru, že odvolací súd zaťažil konanie aj inou vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p.).

Skutočnosť, že v konaní došlo k procesnej vade podľa § 237 písm. f/ O.s.p. a inej vade podľa § 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p. je okolnosťou, pre ktorú musí dovolací súd napadnuté rozhodnutie vždy zrušiť, pretože rozhodnutie vydané v konaní postihnutom tak závažnými procesnými vadami, nemôže byť považované za správne.

V ďalšom konaní bude úlohou súdu vysporiadať sa o otázkou naliehavého právneho záujmu na požadovanom určení neplatnosti zmluvy o zabezpečení záväzku prevodom práva

k nehnuteľnostiam. V prípade, že dospeje k záveru, že tento záujem je daný, bude jeho úlohou zaoberať sa a vysporiadať sa so všetkými dôvodmi odvolania žalobcov a v súvislosti so skutkovými závermi následne s platnosťou zmluvy o zabezpečení záväzku prevodom práva k nehnuteľnostiam. Svoje skutkové a právne závery odvolací súd náležite odôvodní vo svojom rozhodnutí v zmysle § 157 ods. 2 O.s.p.

Pokiaľ dovolateľ ako dovolací dôvod ďalej uviedol, že napadnuté rozhodnutie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.), dovolací súd uvádza, že napadnutý rozsudok nemohol v dovolacom konaní podrobiť prieskumu z hľadiska správnosti zaujatých právnych záverov vzhľadom na už spomenuté vady, z dôvodu ktorých rozhodnutie odvolacieho súdu nie je pre toto posúdenie dostatočným podkladom.

Dovolací súd z dôvodov vyššie uvedených zrušil napadnutý rozsudok a vec vrátil odvolaciemu súdu na ďalšie konanie (§ 243b O.s.p.) bez toho, aby pristúpil k posúdeniu opodstatnenosti námietky dovolateľa, že rozsudok odvolacieho súdu spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci.

Ak dôjde k zrušeniu napadnutého rozhodnutia, súd, ktorého rozhodnutie bolo zrušené, koná ďalej o veci, Pritom je právny názor súdu, ktorý rozhodoval o dovolaní, záväzný. V novom rozhodnutí rozhodne súd znova o trovách pôvodného a dovolacieho konania (§ 243d ods. 1 O.s.p.).

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 28. júla 2014

JUDr. Ľubor Š e b o, v. r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia: Vanda Šimová